

SVAR FRA BMVA: HØRING – KIRKEBRUKSPLAN FOR OSLO

Høringssvar sendes innen **1. november 2018** til kirkebruksplanoslo@kirken.no
Fristen kan utsettes til 15. november etter søknad.

Høringsinstans:	Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker menighetsråd (BMVA-MR)	
Kontaktperson:	Ulrike Lunde	Rigmor Smith-Gahrnsen
Epost:	ul686@kirken.no	rigmor.smith-gahrnsen@teologi.uio.no
Telefon:	45 24 04 09	98 86 27 09

1. Målet med en plan for bruken av kirkene i Oslo er beskrevet i pkt. 1.1. Gi deres vurdering.

«Målet med en plan for bruken av kirkene i Oslo er en framtidrettet kirke, der kirkebygg, ansatte, frivillige og samarbeidspartnere bidrar til å virkeliggjøre visjonen «MER HIMMEL PÅ JORD. Kirken i Oslo bispedømme – levende, nær og tilgjengelig – med Jesus Kristus i sentrum». Utgangspunkt for arbeidet med kirkebruksplanen er både strategisk og økonomisk. Målet er å prioritere de kirkebyggene som synes best egnet for å oppnå bispedømmets strategiske målsettinger framover, samtidig som det bidrar til å effektivisere kostnadene. Det er viktig at disse to anliggende holdes sammen i den videre prosessen. Det overordnede spørsmålet er: Hvordan svarer vi på endringene som vil komme i Oslo i årene framover? Og hvordan legges det til rette for et godt økonomisk grunnlag for å imøtekomme utfordringene?»
<https://kirken.no/nb-NO/fellesrad/kirkeneioslo/Kontakt/kirkebruksplan2/horingsdokument/>

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig x	Hverken enig eller uenig
-----------	-------------	--------------	-----------------	--------------------------

Kommentarer:

Pkt. 1.1 siterer Oslo bispedømmes vedtatte strategi der det i visjonen heter at kirka i Oslo skal være levende, nær og tilgjengelig. Dette kobles til en prioritering av kirker. For å redusere ressursbruken foreslås det å ta noen kirker ut av bruk. Vi forstår behovet for å bedre ressursbruken, men kirka blir ikke mer nær og tilgjengelig ved at en reduserer tallet på kirker i bispedømmet.

Den gudstjenestefeirende menighet, de ansatte og de frivillige skaper liv i menighetene. Men det er vanskelig å se hvordan vi skal kunne feire gudstjenester og utvikle levende arbeidsfellesskap uten å ha hus å være sammen i, utprøvd og tilpasset over lang tid, slik kirkeanleggene i Oslo er. Kirkebruksplanens forslag om å redusere tallet på kirker blir slik problematisk, der dette skjer mot viljen til menighetsrådene.

Menighetsrådet i Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker menighet tar inn over oss at noe må endres, all den stund det ikke er nok økonomiske ressurser til å drive på den måten kirka i Oslo har gjort hittil, i møte med de endringene som vi ser komme. Vi mener likevel at løsningene først og fremst må søkes andre steder enn å legge ned kirker, særlig i øst. Vi ser med glede at man i høringsdokumentets del om kirkene i Groruddalens langt på vei har gått tilbake på de kuttene som var skissert i april.

Vi vil gjerne la KFiO få en større del av leieinntekter som i dag går til egen menighet, og vi ønsker å inspirere andre menigheter til å gjøre lignende grep. Vi vil gjerne at KFiO arbeider med å skaffe til veie en god oversikt over utleieinntekter, eiendommer og stiftelser menighetene i Oslo har, og komme fram til gode ordninger for å dele på ressursene. Dette vil kunne innordnes under nåværende kirkelov der det i § 14 heter at Fellesrådet skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene og fremme samarbeid mellom menighetsrådene (sitert på s. 15 i høringsdokumentet). Vi ser også med forventning fram til den varslede saken til Fellesrådets budsjett i 2019 (s. 16 i høringsdokumentet) og virksomhetsgjennomgangen av økonomifunksjonen (s. 17).

Gi deres vurderinger av styringsgruppens anbefalinger

<p>2. Gamle Aker kirke er soknekirke i nåværende Sentrum og St. Hanshaugen sokn. Leieavtalen med Stiftelsen Diakonissehuset om Lovisenberg kirke fortsetter ved at Stiftelsen går inn med økonomiske midler i størrelsesorden et årsverk som skal benyttes til arbeid ut mot Lovisenberg kirkes geografiske nærmiljø. Lovisenberg kirke og menighetshus supplerer Gamle Aker kirke og menighetshus. Det arbeides videre med nytt navn på soknet. Jfr punkt 6.1.2</p>				
Helt enig x	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
<p>Kommentarer: Menighetsrådet i Sentrum og St. Hanshaugen sokn har gode innspill til hvordan kirkesituasjonen best kan løses her, ved at Gamle Aker får en viss profil og at Lovisenberg bevares som soknekirke. Vi registrerer at viktige årsaker til at styringsgruppa har gått bort fra forslaget om å ta Lovisenberg ut av bruk som soknekirke, er små besparelser samt tilbudet fra Diakonissehuset om et årsverk som skal benyttes i kirkas nærmiljø.</p>				
<p>3. Trefoldighetskirken tas ut som soknekirke i Sentrum og St. Hanshaugen sokn og blir en del av Domkirken sokn. Det forordnes gudstjenester i Trefoldighetskirken med en kompletterende profil til Domkirken. Domkirken sokn – med Trefoldighetskirken - opprettes som eget rettssubjekt med menighetsråd og sete i Fellesrådet. Domprosten gis - sammen med domkirkerådet - myndighet til å videreutvikle profilen i Trefoldighetskirken. Domprosten står i dialog med kirkevergen om de økonomiske og bygningsmessige rammebetingelsene. Jfr punkt 6.1.2</p>				
Helt enig x	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
<p>Kommentarer: Det er bare fem år siden sammenslåinga av Domkirken, Trefoldighet, Lovisenberg, Markus og Gamle Aker til nåværende Sentrum og St. Hanshaugen sokn, da Markus ble fristilt. Nå ønsker man å dele soknet igjen i Domkirken + Trefoldighet, og St. Hanshaugen, Gamle Aker + Lovisenberg. Menighetsrådet i Sentrum og St. Hanshaugen peker på hvor vanskelig det kan være å legge ned kirker og endre sokn, når en nå ønsker å gjøre om på dette etter så vidt kort tid. Vi kjenner også på at vi har hatt for kort tid til å utvikle arbeidet i vår sammenslåtte menighet så vi får brukt begge kirkene våre på best mulig måte. Vi støtter Sentrum og St. Hanshaugen menighetsråd i deres ønske om at en avgjørelse om dette må komme raskt.</p>				
<p>4. Vestre Aker kirke er soknekirke i Bakkehaugen, Majorstuen og Vestre Aker sokn. Bakkehaugen kirke beholdes som kirke i soknet, der biskopen forordner én gudstjeneste i måneden. Noen av menighetens fellesaktiviteter – blant annet knyttet til barne-, ungdoms- og familiarbeid - legges til Bakkehaugen kirke etter en oppsatt plan. Fellesrådet leier ut ledig kapasitet.</p> <p>Majorstuen kirke leies ut i sin helhet. Jfr. Punkt 6.2.2</p>				
Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig x	Helt uenig	Hverken enig eller uenig

Kommentarer:

MR-BMVA er glade for at styringsgruppa har tatt våre innspill på alvor og foreslår at Bakkehaugen forblir kirke i soknet med forordna gudstjenester og menighetsaktiviteter etter en oppsatt plan. Hoveddelen av høringssvaret vårt skisserer denne planen. Vi har også noen kommentarer.

1. Siden høsten 2017 har det blitt forordna gudstjenester i Vestre Aker hver søndag. En av disse som kveldsmesse, resten som høymesse kl. 11. I Bakkehaugen har én søndag i måneden vært uten gudstjeneste. Trosopplæringstiltak i menigheten er blitt fordelt til begge kirkene, og familiemesser holdes ikke parallelt. Én månedlig fellesgudstjeneste i Bakkehaugen og én i Vestre Aker gir gode forutsetninger for å bygge et menighetsfellesskap som skaper tilhørighet til begge kirker.
Dersom menigheten nå får høymesse hver søndag kl. 11 pluss kveldsmesse én gang i måneden i Vestre Aker og kun én gudstjeneste i Bakkehaugen, vil det bety en reduksjon på bare én gudstjeneste per måned i forhold til det vi har nå. Vi mener at det vil være en bedre modell å fortsette med 3+1 gudstjenester i Vestre Aker og 2 gudstjenester i Bakkehaugen.
2. Menighetsmøtet 23. september 2018 ønsket to gudstjenester per måned i Bakkehaugen (jf. vedlegg 2). Styringsgruppa foreslår bare én forordna gudstjeneste. I innspillet vi leverte før sommerferien, gikk vi inn for å ha "nærmiljøgudstjeneste" én gang i måneden, drevet av ressurspersoner i nærmiljøet; prester, organister og frivillige. Dersom Oslo bispedømmeråd vedtar at det i Bakkehaugen bare skal være én forordna gudstjeneste i måneden, vil vi holde fast ved vårt tilbud om å ha frivilligdrevne nærmiljøgudstjenester én gang i måneden, uten kostnader for Fellesråd og biskop. Dette inngår i planen vil legger fram for menighetens bruk av Bakkehaugen kirke fra januar 2019.
3. Folketallet i området rundt Bakkehaugen kirke er i vekst. Det foregår utbygging i nordre del av BMVA der Bakkehaugen kirke ligger. Villaområder fortettes og nye blokkområder etableres. Det er kommet nærmere 200 leiligheter i Nydalsveien i løpet av de siste to årene. Det er planlagt 200 leiligheter ved Tåsen-senteret og det er foreslått ytterligere 150-200 nye boliger ved Søndre Tåsen gård, i kirkas umiddelbare nærhet. Det er også prosjektert ny ungdomsskole ved Voldsløkka. Dette er ikke like stort som Hovinbyen, der styringsgruppa ser nødvendigheten av et kirkelig nærvær (s. 39), men det betyr et potensiale for vekst i medlemsmasse og aktivitet.
Vi må arbeide godt for flere dåp i området. Vi tror det er verdifullt å kunne invitere til dåp i nærmiljøet. Vi ønsker å følge opp med babysang, familiemiddager og breddetiltak oppover i årsklassene. Vi er redde for at lang vei til kirka vil virke inn på viljen til å delta, særlig når det gjelder hverdagsaktiviteter for familier i tidsklemma. (Det samme gjelder for søndre del av menigheten, der Vestre Aker kirke og menighetshus spiller en viktig rolle for oppslutning om dåp og trosopplæringstiltak.)
4. Ny bomring fra 2019 vil dele menigheten slik at folk fra nordre del vil måtte betale bompenger for å kjøre til gudstjenester og arrangementer i Vestre Aker. Offentlig kommunikasjon mellom områdene er tungvint, og krever skifte av transportmiddel.

Styringsgruppa opererer med at Bakkehaugen skårer lavt (s. 24 og 27 i høringsdokumentet). Vi pekte i innspillet i juni på at vi mener skåren på 17 er for lav, og vi stiller oss undrende til at dette tallet stadig blir brukt som argument for å endre Bakkehaugens status som soknekirke. Viktige tall i denne sammenheng er gjennomsnittlig gudstjenestedeltakelse og resultat fra telleuker. De åtte best besøkte gudstjenestene var tatt ut av gjennomsnittsgrunnlaget, og tallet for telleukene er satt for lavt. Dette griper rett inn i vår forståelse av Bakkehaugen som en soknekirke som faktisk når ut til mange i sitt nærområde, og det er svært viktig for oss at vi ikke blir vurdert ut fra feilaktige tall. Vi mener at en riktigere skår er minst 20, og viser til vedlegg 3 for detaljer om beregningen.

I det følgende bygger vi videre innspillet vi leverte i juni og legger fram en **plan for aktiviteten i Bakkehaugen kirke**. Vi tar utgangspunkt i styringsgruppas forslag om én forordna gudstjeneste i måneden.

Forordnede gudstjenester

BMVA ønsker at det forordnes gudstjeneste i Bakkehaugen kirke den **tredje** søndagen hver måned (med unntak av juli). I 2019 vil det bety at det blir gudstjenester 20.1.; 17.2.; 17.3.; 21.4.; 19.5.; 16.6.; 18.8.; 15.9.; 20.10.; 17.11.; 15.12.

Vi vil også ønske at det forordnes DnK-gudstjenester i Bakkehaugen:

-Julaften

-1. juledag

-Skjærtorsdag (inngår i torsdagsprogrammet, se vedlegg 1)

-1. påskedag (i 2019 vil 1. påskedag falle på 3. søndag i april og dermed inngå i månedlige forordna gudstjenester)

-En konfirmasjonsgudstjeneste (i slutten av august eller begynnelsen av september, i 2019 enten lørdag 31.8. eller søndag 1.9.)

Se vedlegg 1 for plan for gudstjenester i Bakkehaugen 2019.

Benyttelse etter oppsatt plan

Nærmiljøgudstjenester

Vi ønsker at det skal inngå i planen at menigheten kan bruke kirka hver første søndag i måneden til å feire gudstjeneste som ledes av frivillige (prester, kirketjenere og musikere) fra lokalmiljøet (unntatt i juli og august). De frivillige vil lede gudstjenestene uten å få økonomisk kompensasjon. I 2019 vil det bli slike gudstjenester 6.1.; 3.2.; 3.3.; 7.4.; 5.5.; 2.6.; 1.9.*; 6.10. 3.11. og 1.12.

Det er et mål for menigheten å involvere lokalmiljøet mer i gudstjenestene enn det vi gjør i dag.

Dette er direkte innebygget i gudstjenestene første søndag i måneden, som drives av frivillige. Men vi vil også tilstrebe å bruke (barne)kor og andre aktiviteter knyttet til menigheten og kontakte lag, foreninger og enkeltpersoner fra lokalmiljøet i større grad for samarbeide om de forordna gudstjenestene. Særlig vil vi fokusere på å samarbeide om gudstjenester rettet mot familier og barn. Vi ønsker også å fortsette samarbeidet med Oslo International Church om (minst) én gudstjeneste per år. Jf.vedlegg 1 for gudstjenesteoversikt.

*1.9. blir det eventuelt konfirmasjon, snarere enn nærmiljøgudstjeneste.

Torsdager

Menigheten går inn for å samle menighetsaktivitetene på torsdager.

-Det vil være åpen kafe i menighetsalen fra kl. 10.30 på torsdager.

-Babysang arrangeres fra kl. 11.15.

-Det månedlige hyggetreffet for eldre flyttes til torsdag kl. 12-14.

-Supermandager med middag, andakt og familieaktiviteter for både barn og voksne har fra høsten 2018 blitt til supertorsdager. Disse samlingene vil vi fortsette med annenhver torsdag, med middag fra kl. 16.45. og familieaktiviteter eller barnemesse fra 17.30-18.15.

-Det startes opp barneteater annenhver torsdag (når det ikke er supertorsdag). Menigheten bruker penger fra Klara Ravns stiftelse til dette.

-Én gang i måneden arrangeres «Sang på norsk» kl.17.15-18.45. Hovedmålgruppen er nye innbyggere i Oslo som ikke har norsk som morsmål. Tiltaket har vært i gang siden våren 2016.

-Prosjektkoret øver enkelte torsdager (før deltakelse i gudstjenester).

-Resten av torsdagene veksles det på kveldsarrangementer (fra kl. 19): Miljøgruppe, kulturkvelder, strikretreff. (Dessuten holder menighetsrådet møte i Bakkehaugen annenhver måned).

Se vedlegg 1 for mer detaljert oversikt over planlagte torsdagsaktiviteter i Bakkehaugen i 2019.

Annet

- Skolegudstjenester (nær jul)
- Barnehage-samarbeid: barnehagesamling (i begynnelsen av desember)
- Lys våken-helg (i november)
- Julehelg (julemarked en lørdag i adventstida + etter gudstjenesten søndagen etter)
- Bisettelser
- Vielser (enkelte lørdager)

Utleie

Vi vil gjerne diskutere med Fellesrådet hvordan vi best kan organisere utleie av Bakkehaugen. Det er viktig å finne ut av dette på en god måte. Kirka har et korps av frivillige som gjør en uvurderlig innsats for å holde kirke og menighetslokaler i orden. Det er vesentlig at vi kan beholde disse. Hvordan utleie organiseres og hvem som får leie vil ha stor innvirkning på dette. Det er også av stor betydning for menigheten at den store og veldrevne lokale speidertroppen, som har hatt gratis tilhold i kirka på onsdagskveldene helt siden kirka var ny dvs. i nesten 60 år, får fortsette med det. Speidergruppa har deltatt fast hvert år på to gudstjenester, lysmesse i desember og gudstjeneste i tilknytning til St. Georgsdagen. Vi vil også veldig gjerne at Oslo International Church (OIC) får fortsette å bruke kirka på søndagsettermiddagene (gudstjeneste kl. 16). Oslo bispedømme er forpliktet til å sørge for lokaler til OIC, og BMVA og OIC kommer veldig godt ut av det med hverandre. I samtaler med OIC er det stor åpenhet fra begge sider. Begge parter ønsker tettere og hyppigere samarbeid. Vi tror forsamlingene kan lære mye av hverandre. Det økumeniske og internasjonale felleskapet kan utfordre og inspirere på en positiv måte. Én fellesgudstjeneste er allerede planlagt før sommeren 2019, og én er påtenkt i adventstid, da i OICs gudstjenestetid. "Sang på norsk" vil også bli annonsert på OICs hjemmeside.

Andre kommentarer

Vi ser fram til å bli kontakta for videre samtale om kirkebruk og utvikling av BMVA. Vi forutsetter at vedtaket som nå fattes, og planene som legges på grunnlag av vedtaket, ikke begrenses til 2019. At Bakkehaugen kirke skal være kirke i soknet og huse fororda gudstjenester samt aktivitet etter en oppsatt plan, forutsetter vi er et vedtak som vil stå ved lag i overskuelig framtid så vi kan tenke langsiktig. Vi regner det som selvsagt at dette vedtaket er vesensforskjellig fra det som ble fattet i 2014, og som førte til at all menighetsaktivitet opphørte i Majorstuen i løpet av et år etter sammenslåingen.

5. Paulus kirke er soknekirke i Paulus og Sofienberg sokn. Sofienberg kirke fristilles for utleie. Det forordnes ikke gudstjenester i Sofienberg kirke, men ikke-forordnede gudstjenester og annen menighetsaktivitet kan fortsatt finne sted i begrenset grad etter en oppsatt plan. Jfr. Punkt 6.3.2

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
Kommentarer:				

6. Torshov kirke er soknekirke i Torshov og Lilleborg sokn. Etter at Torshov kirke er rehabilitert, fristilles Lilleborg kirke for utleie. Jfr. Punkt 6.3.3

Helt enig	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig x	Hverken enig eller uenig
Kommentarer:				

Lilleborg kirke er nettopp blitt rehabilitert og Torshov vil stenges for rehabilitering fra i høst og 2-3 år framover. Det framgår av høringsdokumentet at både menighetsrådet og andre lokale aktører, Sagene bydelsutvalg inkludert, ønsker å videreføre arbeidet i Lilleborg etter rehabilitering av Torshov. Som et minstekrav ber de om utsettelse av beslutning om fristillelse og utleie av Lilleborg til rehabilitering av Torshov er ferdig og de har fått arbeidet skikkelig med en plan for bruken av Lilleborg. Vi støtter Torshov og Lilleborg MR i dette.

- 7. Sagene kirke er soknekirke i Sagene og Iladalen sokn. Ila kirkeanlegg fungerer som soknets menighetslokale og kontorlokale. OBDR, KfIO og menighetsrådet inngår samarbeidsavtale om utleie og bruk av Ila kirke til bispedømmets særlige satsing på aldersgruppen 18-30 år, ved at Majorstua + flytter sin aktivitet til Ila kirke. Dette gjøres i samråd med menighetens aktiviteter. Jfr. Punkt 6. 3.4**

Helt enig x	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
Kommentarer:				

- 8. Mortensrud kirke er soknekirke i Klemetsrud og Mortensrud sokn. Kapellet på Bjørndal representerer en kirkelig tilstedeværelse og kan benyttes som hverdagskirke. Klemetsrud kirke fristilles for utleie, men må være tilgjengelig for gravferder og enkelte andre kirkelige handlinger, blant annet ved at biskopen forordner noen særskilte gudstjenester i løpet av året. Kirkelig fellesråd står for utleie av ledig kapasitet. Jfr. 6.4.2**

Helt enig x	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
Kommentarer:				

- 9. Høybråten og Stovner er soknekirker i Høybråten, Fossum og Stovner sokn. Fossum kirke fristilles for utleie for å etablere et diakonalt senter.**

Helt enig x	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
Kommentarer:				

- 10. Furuset er soknekirke i Ellingsrud og Furuset sokn. Ellingsrud kirkes status som soknekirke vil bli vurdert etter at kartleggingsarbeidet for Groruddalen prosti er fullført**

Helt enig x	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
Kommentarer:				

- 11. Haugerud er soknekirke i Haugerud og Østre Aker sokn. Østre Akers kirkes status som soknekirke vil bli vurdert etter at strategiarbeidet «Kirke i Hovinbyen» er avsluttet.**

Helt enig x	Delvis enig	Delvis uenig	Helt uenig	Hverken enig eller uenig
Kommentarer:				

- 12. Andre spørsmål eller kommentarer til styringsgruppen**

Spørsmål/kommentarer: